OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2007 Rhif 3078 (Cy.265)

CYFRAITH TROSEDD, CYMRU

Rheoliadau Camddefnyddio Sylweddau (Llunio a Gweithredu Strategaeth) (Cymru) 2007

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae adran 5 o Ddeddf Trosedd ac Anhrefn 1998 ("Deddf 1998") yn rhoi i awdurdodau cyhoeddus penodol ("yr awdurdodau cyfrifol") mewn ardaloedd llywodraeth leol swyddogaethau sy'n ymwneud â lleihau trosedd ac anhrefn a mynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau. Gyda'i gilydd yr enw ar yr awdurdodau hyn yng Nghymru yw Partneriaethau Diogelwch Cymunedol (PDCau). Mae adran 6 o Ddeddf 1998 yn gosod rhwymedigaethau ar y PDCau i lunio a gweithredu strategaeth i leihau trosedd ac anhrefn a mynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau. Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth bellach o ran llunio a gweithredu'r strategaeth i fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau.

Mae rheoliad 3 yn darparu bod yn rhaid i'r PDCau ffurfio grŵp strategaeth. Rôl y grŵp strategaeth fydd paratoi asesiad strategol yn unol â rheoliadau 5 i 7 a pharatoi cynllun partneriaeth yn unol â rheoliadau 8 a 9. Dadansoddiad yw'r asesiad strategol o lefelau a phatrymau camddefnyddio sylweddau yn yr ardal a'r blaenoriaethau y dylai'r PDCau eu mabwysiadu i fynd i'r afael â'r materion hynny. Mae'r cynllun partneriaeth yn gosod strategaeth ar gyfer bodloni'r blaenoriaethau hynny a sut y dylai'r PDCau weithredu'r strategaeth honno.

Mae'r Rheoliadau hefyd yn cynnwys darpariaethau i hwyluso rhannu gwybodaeth yn y PDCau ac i sicrhau bod y PDCau wrth baratoi asesiad strategol a chynllun partneriaeth yn gweithio'n agos gyda'u cymunedau lleol. Mae rheoliad 13 yn gwneud darpariaeth i'r awdurdodau cyfrifol roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru. Cynhaliwyd asesiad effaith rheoleiddiol mewn cysylltiad â'r

Rheoliadau hyn ac mae ar gael oddi wrth Margaret Hanson, Llywodraeth Cynulliad Cymru; ffôn 01685 72 9086; e-bost: Margaret.Hanson@Wales.gsi.gov.uk.

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2007 Rhif 3078 (Cy.265)

CYFRAITH TROSEDD, CYMRU

Rheoliadau Camddefnyddio Sylweddau (Llunio a Gweithredu Strategaeth) (Cymru) 2007

Gwnaed	*23 Hydref 2007*
Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru	*29 Hydref 2007*
Yn dod i rym	*19 Tachwedd 2007*

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan adrannau 6(2), (3), (4), (5) a (9)(b) a 114 o Ddeddf Trosedd ac Anhrefn 1998(1) ac sydd bellach wedi'u breinio ynddynt(2), yn gwneud y Rheoliadau canlynol:

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Camddefnyddio Sylweddau (Llunio a Gweithredu Strategaeth) (Cymru) 2007 a daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 19 Tachwedd 2007.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "ardal" *("area")* yw ardal llywodraeth leol yng Nghymru;

(1) 1998 p.37; amnewidiwyd adran 6 gan adran 22 o Ddeddf yr Heddlu a Chyfiawnder 2006 (p.48) ac Atodlen 9 iddi, ac mae mewn grym ers 19 Tachwedd 2007 (O.S. 2007/3073). Mae diwygiadau eraill i adran 114 o Ddeddf 1998 nad ydynt yn berthnasol i'r Rheoliadau hyn.

(2) Trosglwyddwyd swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Weinidogion Cymru yn rhinwedd paragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32).

ystyr “arian partneriaeth” *(“partnership monies”)* yw arian a ddarperir gan yr Ysgrifennydd Gwladol a Gweinidogion Cymru a'r awdurdodau cyfrifol ar gyfer ei wario yn unol â chyfarwyddiadau'r grŵp strategaeth er mwyn cynnal llunio a gweithredu'r asesiad strategol a'r cynllun partneriaeth;

ystyr “asesiad strategol” *(“strategic assessment”)* yw asesiad a gaiff ei baratoi yn unol â rheoliadau 5, 6 a 7;

ystyr “awdurdodau cyfrifol” *(“responsible authorities”)* yw'r awdurdodau cyfrifol dros ardal;

ystyr “blwyddyn” *(“year”)* yw cyfnod o ddeuddeng mis yn dechrau ar 1 Ebrill;

ystyr “camddefnyddio sylweddau” *(“substance misuse”)* yw camddefnyddio cyffuriau, alcohol a sylweddau eraill;

ystyr “cynllun partneriaeth” *(“partnership plan”)* yw cynllun partneriaeth a gaiff ei baratoi o dan reoliadau 8 a 9;

ystyr “Deddf 1998” *(“the 1998 Act”)* yw Deddf Trosedd ac Anhrefn 1998;

ystyr “grŵp strategaeth” *(“strategy group”)* yw grŵp a sefydlir yn unol â rheoliad 3;

ystyr “personau a chyrff sy'n cydweithredu” *(“co-operating persons and bodies”)* yw personau a chyrff sy'n cydweithredu wrth arfer swyddogaethau awdurdodau cyfrifol o dan adran 5(2)(**1**) o Ddeddf 1998.

ystyr “personau a chyrff sy'n cymryd rhan” *(“participating persons and bodies”)* yw personau a chyrff a wahoddwyd i gymryd rhan wrth arfer swyddogaethau'r awdurdodau cyfrifol o dan adran 5(3)(**2**) o Ddeddf 1998; ac

ystyr “pwyllgor trosedd ac anhrefn” *(“crime and disorder committee”)* yw pwyllgor a sefydlir yn unol ag adran 19 o Ddeddf yr Heddlu a Chyfiawnder 2006(**3**).

Swyddogaethau o ran llunio a gweithredu strategaeth

3.—(1) Mae grŵp strategaeth i fod ar gyfer pob ardal a'i swyddogaethau fydd —

(a) paratoi asesiadau strategol; a

(b) paratoi a gweithredu cynllun partneriaeth;

ar gyfer yr ardal honno ar ran yr awdurdodau cyfrifol.

(**1**) Diwygiwyd adran 5(2) o Ddeddf 1998 gan adran 97 o Ddeddf Diwygio'r Heddlu 2002 (p.30).

(**2**) Diwygiwyd adran 5(3) o Ddeddf 1998 gan adran 97 o Ddeddf Diwygio'r Heddlu 2002.

(**3**) 2006 p.48. Nid yw adran 19 o Ddeddf 2006 mewn grym hyd yn hyn.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraff (3) aelodau'r grŵp strategaeth fydd un neu fwy o bersonau a benodwyd o bob awdurdod cyfrifol y mae'n rhaid i un ohonynt ddal swydd uwch yn yr awdurdod hwnnw.

(3) Os bydd gan yr awdurdod cyfrifol y cyfeirir ato yn adran 5(1)(a) o Ddeddf 1998 aelod etholedig sy'n gyfrifol am ddiogelwch cymunedol mae'r aelod hwnnw i fod yn un o'r personau a benodir o dan baragraff (2).

(4) Rhaid bod gan y grŵp strategaeth drefniadau ar waith i lywodraethu penodiad cadeirydd, y cyfnod y mae person i wasanaethu fel cadeirydd a'r seiliau y ceir symud cadeirydd o'i swydd yn ystod y cyfnod hwnnw.

(5) Rhaid i'r grŵp strategaeth gyfarfod o dro i dro drwy gydol y flwyddyn fel y mae'n barnu sy'n briodol.

(6) O ran cyfarfodydd y grŵp strategaeth caiff personau eu mynychu sy'n cynrychioli personau a chyrff sy'n cydweithredu ac yn cymryd rhan ac unrhyw bersonau eraill y mae'r grŵp strategaeth yn eu gwahodd.

(7) Ar adeg benodol ym mhob blwyddyn rhaid i'r grŵp strategaeth ystyried a oes ganddo, a chan y personau hynny yn yr awdurdodau cyfrifol sy'n gweithio gyda'r grŵp strategaeth, yr wybodaeth a'r sgiliau sydd eu hangen i arfer eu swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn.

(8) Rhaid bod gan y grŵp strategaeth drefniadau ar waith i lywodraethu adolygiad o wariant yr arian partneriaeth ac er mwyn asesu cynildeb, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gwariant o'r fath.

Rhannu Gwybodaeth

4.—(1) Rhaid bod gan y grŵp strategaeth drefniadau ar waith ar gyfer rhannu gwybodaeth rhwng awdurdodau cyfrifol a rhaid iddo baratoi protocol sy'n nodi'r trefniadau hynny.

(2) Rhaid i'r protocol rhannu gwybodaeth ymwneud â rhannu gwybodaeth—

(a) o dan adran 17A o Ddeddf 1998(**1**);

(b) o dan adran 115 o Ddeddf 1998(**2**); ac

(c) fel arall at ddibenion llunio a gweithredu asesiad strategol a chynllun partneriaeth ar gyfer yr ardal.

(**1**) Mewnosodwyd adran 17A yn Neddf 1998 gan adran 22 o Ddeddf yr Heddlu a Chyfiawnder 2006 ac Atodlen 9 iddi ac mae mewn grym ers 19 Tachwedd 2007 (O.S.2007/3073).

(**2**) Diwygiwyd adran 115 gan adran 74 o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a Gwasanaethau Llys 2000 (p.43) ac Atodlen 7 iddi, adran 97 o Ddeddf Diwygio'r Heddlu 2002, adran 219 o Ddeddf Tai 2004 (p.34), adran 22 o Ddeddf yr Heddu a Chyfiawnder 2006 ac Atodlen 9 iddi (mae'r diwygiadau hynny mewn grym ers 19 Tachwedd 2007 (O.S. 2007/3073) ac O.S. 2000/90 ac O.S.2002/2469.

(3) Rhaid i bob awdurdod cyfrifol gydymffurfio â'r protocol a baratoir o dan baragraff (1) ac enwebu person sydd o fewn yr awdurdod hwnnw i hwyluso rhannu gwybodaeth o dan y protocol.

Asesiad Strategol

5.—(1) Yn ystod pob blwyddyn rhaid i'r grŵp strategaeth baratoi asesiad strategol ar ran yr awdurdodau cyfrifol.

(2) Diben yr asesiad strategol yw er mwyn cynorthwyo'r grŵp strategaeth i adolygu'r cynllun partneriaeth.

6. Wrth baratoi'r asesiad strategol rhaid i'r grŵp strategaeth ystyried—

(a) gwybodaeth a roddir iddo gan awdurdodau cyfrifol;

(b) gwybodaeth a roddir iddo gan bersonau a chyrff sy'n cydweithredu;

(c) gwybodaeth a roddir iddo gan bersonau a chyrff sy'n cymryd rhan;

(ch) gwybodaeth a roddir iddo gan y pwyllgor trosedd ac anhrefn ar gyfer yr ardal;

(d) y cynllun partneriaeth ar gyfer y flwyddyn honno; ac

(dd) unrhyw wybodaeth arall sy'n ymwneud â chamddefnyddio sylweddau yn yr ardal a roddir i'r awdurdodau cyfrifol gan bersonau sy'n byw ac yn gweithio yn yr ardal.

7. Rhaid i asesiad strategol gynnwys—

(a) dadansoddiad o lefelau a phatrymau camddefnyddio sylweddau yn yr ardal;

(b) dadansoddiad o'r newidiadau yn y lefelau a'r patrymau hynny ers yr asesiad strategol blaenorol;

(c) dadansoddiad o'r rhesymau paham mae'r newidiadau hynny wedi digwydd;

(ch) y materion y dylai pob awdurdod cyfrifol eu blaenoriaethu wrth arfer ei swyddogaethau i fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau yn yr ardal;

(d) y materion mae personau sy'n byw ac yn gweithio yn yr ardal yn ystyried y dylai pob awdurdod cyfrifol eu blaenoriaethu wrth arfer ei swyddogaethau i leihau camddefnyddio sylweddau yn yr ardal; ac

(dd) asesiad sy'n dangos i ba raddau y gweithredwyd y cynllun partneriaeth ar gyfer y flwyddyn flaenorol.

Cynlluniau partneriaeth

8.—(1) Rhaid i'r grŵp strategaeth baratoi cynllun partneriaeth ar gyfer yr ardal.

(2) Cyn dechrau pob blwyddyn rhaid i'r grŵp strategaeth adolygu'r cynllun partneriaeth.

(3) Pan adolygir y cynllun partneriaeth rhaid i'r grŵp strategaeth ystyried yr asesiad strategol a luniwyd yn ystod y flwyddyn cyn y flwyddyn y cyfeirir ati ym mharagraff (2).

9. Rhaid i'r cynllun partneriaeth nodi —

(a) strategaeth ar gyfer mynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau yn yr ardal yn y cyfnod o dair blynedd sy'n dechrau gyda'r flwyddyn y cyfeirir ati yn rheoliad 8(2);

(b) y blaenoriaethau a ganfyddwyd yn yr asesiad strategol a baratowyd yn ystod y flwyddyn cyn y flwyddyn y cyfeirir ati yn rheoliad 8(2);

(c) y camau y mae'r grŵp strategaeth yn ystyried bod angen i'r awdurdodau cyfrifol eu cymryd i weithredu'r strategaeth honno a bodloni'r blaenoriaethau hynny;

(ch) sut y mae'r grŵp strategaeth yn ystyried y dylai'r awdurdodau cyfrifol ddyrannu a threfnu eu hadnoddau i weithredu'r strategaeth honno a bodloni'r blaenoriaethau hynny;

(d) y camau y mae'n rhaid i bob awdurdod cyfrifol eu cymryd i fesur ei lwyddiant yn gweithredu'r strategaeth a bodloni'r blaenoriaethau hynny; ac

(dd) y camau y mae'r grŵp strategaeth yn bwriadu eu cymryd yn ystod y flwyddyn i gydymffurfio â'i rwymedigaethau o dan reoliadau 10, 11 a 12.

Gweithio'n Agos gyda'r Gymuned

10.—(1) At ddibenion paratoi'r asesiad strategol a pharatoi a gweithredu'r cynllun partneriaeth rhaid i'r grŵp strategaeth wneud trefniadau i gael barn personau a chyrff sy'n byw a gweithio yn yr ardal ynghylch—

(a) y lefelau a'r patrymau o gamddefnyddio sylweddau yn yr ardal; a

(b) y materion y dylai pob awdurdod cyfrifol eu blaenoriaethu wrth iddo arfer ei swyddogaethau i fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau yn yr ardal.

(2) Rhaid i'r trefniadau o dan baragraff (1), i'r graddau y mae'n rhesymol, ddarparu ar gyfer ymgynghori â'r canlynol—

(a) personau y mae'n ymddangos i'r grŵp strategaeth eu bod yn cynrychioli buddiannau cymaint o grwpiau neu bersonau gwahanol yn yr ardal ag sy'n rhesymol; a

(b) personau y mae'n ymddangos i'r grŵp strategaeth eu bod yn cynrychioli buddiannau'r grwpiau neu'r personau hynny yn yr ardal sy'n debygol yr effeithir arnynt yn benodol wrth weithredu'r cynllun partneriaeth.

(3) Wrth wneud y trefniadau o dan baragraff (1) rhaid i'r grŵp strategaeth roi sylw i unrhyw ymgynghoriad arall gyda phersonau sy'n byw neu'n gweithio yn yr ardal honno a hwnnw'n ymgynghoriad a gynhelir gan yr awdurdodau cyfrifol o ran y materion a bennir yn is-baragraffau 1(a) a (b) heblaw o dan y Rheoliadau hyn.

(4) Rhaid i'r trefniadau a wneir o dan baragraff (1) ddarparu—

(a) bod y grŵp strategaeth yn cynnal un cyfarfod cyhoeddus neu fwy yn ystod pob blwyddyn;

(b) y mynychir y cyfarfodydd hynny gan bersonau sy'n dal swyddi uwch ym mhob un o'r awdurdodau cyfrifol;

(c) bod yn rhaid i'r grŵp strategaeth gymryd y camau hynny y mae'n barnu sy'n briodol i ddwyn i sylw personau sy'n byw a gweithio yn yr ardal, neu y gallai fel arall fod ganddynt ddiddordeb, wybodaeth ynghylch—

  (i) pryd y cynhelir y cyfarfodydd hynny; a

  (ii) yr hyn a drafodwyd yn y cyfarfodydd hynny.

11. Wrth baratoi'r cynllun partneriaeth rhaid i'r grŵp strategaeth ystyried i ba raddau y gall personau sy'n byw neu'n gweithio yn yr ardal gynorthwyo'r awdurdodau cyfrifol i leihau camddefnyddio sylweddau yn yr ardal.

12. Rhaid i'r grŵp strategaeth gyhoeddi yn yr ardal grynodeb o'r cynllun partneriaeth ar y ffurf y mae'n ystyried sy'n briodol, gan gofio bod angen ei ddwyn i sylw cymaint o grwpiau neu bersonau gwahanol yn yr ardal ag sy'n rhesymol.

Canllawiau

13. Wrth arfer eu swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn rhaid i'r awdurdodau cyfrifol roi sylw i unrhyw ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru .

Darpariaethau Trosiannol

14.—(1) Hyd nes y bydd adran 19 (craffu gan awdurdod lleol ar faterion trosedd ac anhrefn) o Ddeddf yr Heddlu a Chyfiawnder 2006 yn cychwyn bydd rheoliad 6 yn effeithiol fe pe bai paragraff (ch) wedi'i hepgor.

(2) Ar gyfer y flwyddyn sy'n dechrau 1 Ebrill 2008 yn lle'r cyfeiriadau yn y Rheoliadau hyn at adolygu'r cynllun partneriaeth rhodder cyfeiriadau at baratoi'r cynllun partneriaeth.

Brian Gibbons

Y Gweinidog dros Gyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol, un o Weinidogion Cymru

23 Hydref 2007